

Ervaring met asielzoekerscentra leidt tot acceptatie

Nederland is een immigratieland. Een deel van de migranten wil als asielzoeker aangemerkt worden en wordt ten tijde van het afhandelen van de asielprocedure in opvangcentra gehuisvest. Hoe staat de bevolking tegenover de komst van een asielzoekerscentrum bij hen in de buurt?

ARJEN KORPEL EN
VINCENT KUYVENHOVEN*

Eind 1994 stonden de perikelen rond het toelatings- en spreidingsbeleid ten aanzien van asielzoekers in de politieke belangstelling. Helaas kwam in de media voornamelijk de sensatiekant van het onderwerp asielzoekers naar voren. Berichten in de krant als "brandbom in woning van asielzoekers" of "ruiten eruit in asielzoekerscentrum" werden breed uitgemeten. In deze berichtgevingen lieten vooral tegenstanders van vestiging van asielzoekers in Nederland van zich horen. In hoeverre deze groep de mening van de gehele bevolking representeerde en in hoeverre de geuite mening gegrond was, was niet bekend. Om deze negatieve uitspraken op hun juistheid te controleren hebben we ons onderzoek gericht op de houding en het gedrag van buurtbewoners ten opzichte van een asielzoekerscentrum (AZC). Er zijn twee vergelijkbare dorpsgemeenschappen geselecteerd: Strijen in Zuid-Holland, waar op korte termijn een AZC wordt opgeleverd, en Reusel in Noord-Brabant, waar reeds meer dan een jaar een AZC is gevestigd. De verwachtingen, meningen en (voor)oordelen van de Strijense dorpsgemeenschap worden vergeleken met de ervaringen in Reusel.

VERWACHTINGEN

De verwachtingen over de gevolgen van de komst van een AZC zijn negatief. Ongeveer twee op de drie inwoners van Strijen van achttien jaar of ouder is tegen de komst van een AZC binnen de dorpsgrenzen. Persoonsvariabe-

len als geslacht, leeftijd, religie, inkomen en huishoudenssamenstelling blijken nauwelijks van invloed op het oordeel. Slechts de genoten opleiding heeft invloed op het voor- danwel tegenstander zijn van de komst van het AZC: naarmate het opleidingsniveau stijgt, neemt het aantal voorstanders van het AZC toe. De negatieve verwachtingen betreffen onder meer de uitgaven die de komst van een AZC met zich meebrengt. Die zullen ten koste gaan van andere gemeentelijke uitgaven, denkt men. Daarnaast wordt een stijging verwacht van het

Onvrede over het asielzoekerscentrum komt voor een groot gedeelte voort uit de rol die de gemeente en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers hebben gespeeld. De verstrekte informatie wordt als negatief tot zeer negatief beoordeeld en als onzorgvuldig afgedaan. Het betreft dan zowel de hoeveelheid, de betrouwbaarheid, de duidelijkheid, de volledigheid als de frequentie van de informatie. Ook het tijdstip waarop de informatie werd verschaft werd negatief beoordeeld. De verwachtingen zoals die in Strijen golden ten aanzien van wetsovertredingen door asielzoekers

worden door de inwoners van Reusel als te negatief beschouwd. Men heeft wel een toename van het aantal overtredingen ervaren, maar minder ernstig dan de inwoners van Strijen hadden verwacht. Ook uit de overzichten van de politie in Reusel blijkt dat het aantal overtredingen in de gemeente waarbij een link met het AZC gelegd kan worden, laag is. De meest gehoorde reactie van zowel voor- als tegenstanders van de aanwezigheid van het AZC in Reusel is: "We hebben er geen last van". De meerderheid van de bevolking is dan ook van mening dat de vooraf gemaakte ophef over de komst van het

aantal wetsovertredingen. Hieronder verstaat men met name winkeldiefstal, inbraak, (brom)fietsendiefstal, vechtpartijen, vandalisme en drugshandel. Een positief gevolg van de komst van een AZC in de vorm van een cultuurverrijking voor het dorp wordt door een meerderheid van de inwoners ontkracht. Het enige positieve dat de bevolking ziet, is dat er meer kansen voor de plaatselijke middenstand zullen komen.

GBREKKIGE INFORMATIE

In Reusel heeft de bevolking ten tijde van de enquêtes reeds meer dan een jaar ervaring met de aanwezigheid van een AZC in het dorp. Het aantal voorstanders is in deze periode gestegen van 40 procent naar 51 procent.

AZC Reusel onnodig en voorbarig was. Zelfs onder de tegenstanders is dertig procent deze mening toegedaan.

Een meerderheid van de bevolking staat negatief tegenover de komst van een asielzoekerscentrum in de gemeente. Zowel uit ervarings- als uit politiecijfers blijkt echter dat de verwachtingen voorafgaand aan de komst van een asielzoekerscentrum te negatief zijn. Het aandeel voorstanders van een AZC stijgt dan ook aanzienlijk vanaf het moment van vestiging. Het blijkt dat ervaring met asielzoekers en een asielzoekerscentrum leidt tot een grotere acceptatie.

*Beide auteurs zijn sociaal-geograaf en afgestudeerd aan de Universiteit Utrecht. Dit artikel is gebaseerd op hun afstudeerscriptie *In de buurt van een asielzoekerscentrum*.